ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Τιτλος διπλωματικής εργασίας; Δυτικό Πολεοδομικό Κέντρο Ηρακλείου και Μητροπολιτικό Πάρκο Χαλέπας Κεφαλογιάννη

Φοιτητές: Βασιλοκωνσταντάκη Ζωή (Α.Μ. 200906047)

Μπαρμπούνη Στεφανία (Α.Μ. 2009060107)

Ξυνίδης Νικόλαος (Α.Μ. 2009060105)

Εξεταστική Επιτροπή: Αναπληρωτής Καθηγητής Σκουτέλης Νικόλαος (επιβλέπων καθηγητής)

Επίκουρη Καθηγήτρια Δέσποινα Διιμέλλη

Επίκουρος Καθηγητής Τζομπανάκης Αλέξιος

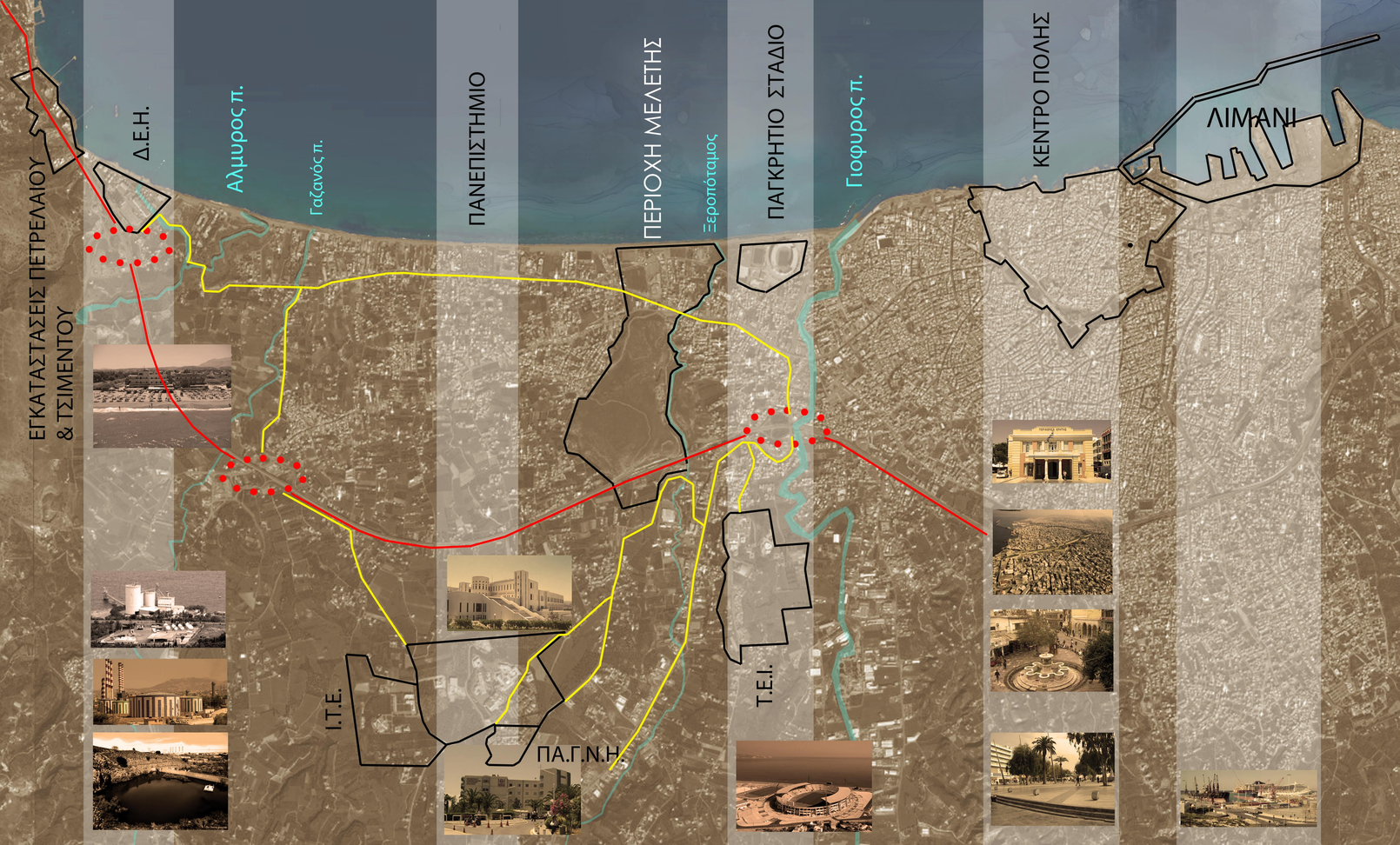
Χανιά Σεπτέμβριος 2016

Η περιοχή μελέτης **βρίσκεται στο δυτικό όριο της δημοτικής ενότητας Γαζίου σε επαφή με την πόλη του Ηρακλείου**, μια έκταση 910 στρεμμάτων(712 Χαλέπα, 198 ευρύτερη περιοχή μελέτης), αποτελεί τμήμα των δυτικών προαστίων της πόλης του Ηρακλείου. Παρουσιάζει ενδιαφέρον, όχι μόνο για το κομβικό σημείο στο οποίο εκτείνεται, αλλά και για το διαφορετικό φυσικό χαρακτήρα που διατηρεί εγκλωβισμένο ανάμεσα στις περιοχές αυθαίρετης συνέχισης του αστικού τοπίου. Βραχώδες κυρίως τοπίο, με έκδηλη την έλλειψη πρασίνου που περιορίζεται σε χαμηλή βλάστηση φρύγανων και αρωματικών φυτών, εμφανίζει τόσο ήπιο όσο και έντονο ανάγλυφο.

Η μελέτη στοχεύει στην ανάπτυξη και αξιοποίηση της περιοχής με βασικό άξονα τη δημιουργία δημόσιας γης και ενός φυσικού χαρακτήρα μητροπολιτικού πάρκου , προς εκτόνωση της πόλης σε ένα περιβάλλον οικείο προς το χρήστη.

Πιο αναλυτικά, στο βόρειο μέτωπο με όριο τη θάλασσα, επιχειρείται το άνοιγμα της πόλης προς αυτήν(γενική χειρονομία σε όλη την παραλιακή ζώνη της πόλης) σε ένα ευρύτερο άξονα διαδοχικών συνδέσεων από την παραλιακή ζώνη(Παγκρήτιο στάδιο-λιμάνι-παραλιακή λεωφόρος) έως τη Χαλέπα, το Περιφερειακό Νοσοκομείο, το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας και την ενδοχώρα. Τη δημιουργία μεγάλου όγκου δημόσιο χώρο πλαισιώνουν αθλητικές και εμπορικές χρήσεις, χρήσεις αναψυχής, τουρισμού, τέχνης, εκπαίδευσης και μάθησης αλλά και φυσιολατρίας, που δίνουν μορφή σε ένα κοινόχρηστο δυτικό πολεοδομικό κέντρο.

Τέλος, γίνεται μία προσπάθεια συγκέντρωσης των περιφερειακών λειτουργιών του νησιού σε ένα κτίριο περιφέρειας. Ένα κτίριο που λειτουργεί ως κόμβος σύνδεσης δυτικής και ανατολικής Κρήτης και σύμβολο αυτής, ενώ ταυτόχρονα ογκοπλαστικά, αποτελεί μια "γέφυρα" συνέχειας του φυσικού τοπίου-πάρκου πάνω από το αυστηρό όριο του Βόρειου Οδικού Άξονα. Στην περιοχή αυτή, νότια της εθνικής οδού, σε άμεσο διάλογο με την περιφέρεια συναντάται και το μετόχι της οικογένειας Κεφαλογιάννη, το οποίο θα αποτελέσει άλλοτε το σημείο αναφοράς της περιοχής, άλλοτε το δέκτη(κινήσεις από όλη την περιοχή που καταλήγουν εκεί) και άλλες φορές τον πομπό για περεταίρω σχεδιασμό και ανάπτυξη προς διάφορες κατευθύνσεις.

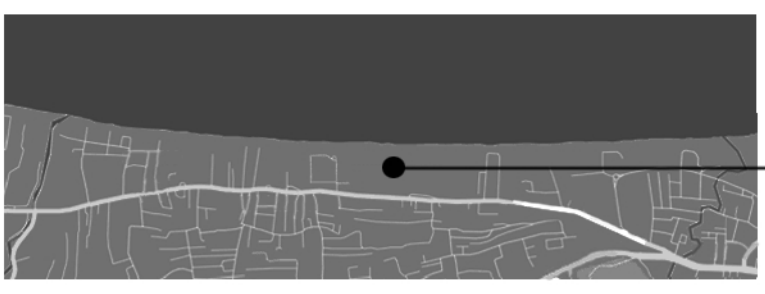
Το Ηράκλειο

Η αστικοποίηση του 20ου αιώνα και η διαρκής οικοδομική εξέλιξη είναι τοσο γρήγορή και έντονη που το κράτος αδυνατεί να ελένξει. Κανένας σχεδιασμός δεν μοιάζει να ικανός να προλάβει και να εμποδίσει αυτή την εξέλιξη. Η μεγιστοποίηση της κερδοσκοπίας στη γη και οι ανάγκες στέγασης στα αστικά κέντρα οδήγησαν στην αυθαίρετη διάχυση των πόλεων, την έλλειψη ιεράρχησης και την απουσία του δημόσιου και ελεύθερου χώρου.

Το Ηράκλειο είναι μια αντιπροσωπευτική περίπτωση όπου ο αστικός ιστός παρουσιάζει τα τελευταια χρόνια διάχυση προς τα προάστια.

Συγκεκριμένα στα ανατολικά τα όρια της πόλης του Ηρακλείου ορίζονται από το αεροδρόμιο, τη Βιομηχανική Περιοχή και το στρατόπεδο της ΣΕΑΠ. Νότια η πόλη έχει επεκταθεί πέρα από το όριο του ΒΟΑΚ και αναπτύσεται επί της λεοφόρου Κνωσού καθώς και περιμετρικά των δύο εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του ΤΕΙ και του Πανεπστημίου Κρήτης σε μια μίξη αγροτικών περιοχών και κατοικιών. Δυτικά η πόλη έρχεται σε επαφή με τα όρια του δήμου Γαζίου όπου πολεοδομικά θεωρούνται μία ενότητα από το Ρυθμιστικό του Προβελέγγιου μέχρι το σημερινό ΓΠΣ. Το Γάζι καλύπτει σήμερα ανάγκες στέγασης του Ηρακλείου όπου η κατοικία αναπτύσεται σε ένα τοπίο αντιθέσεων με εγκαταστάσεις παραγωγής ρεύματος, τσιμέντου, πετρελαίου, τουρισμού, αναψυχής, εμπορίου και υπολειματικών αγροτικών περιοχών.

ραχοκοκαλιά

αμμουδάρα

χαλέπα
Κεφαλογιάννη

κόμβος
γιόφυρου

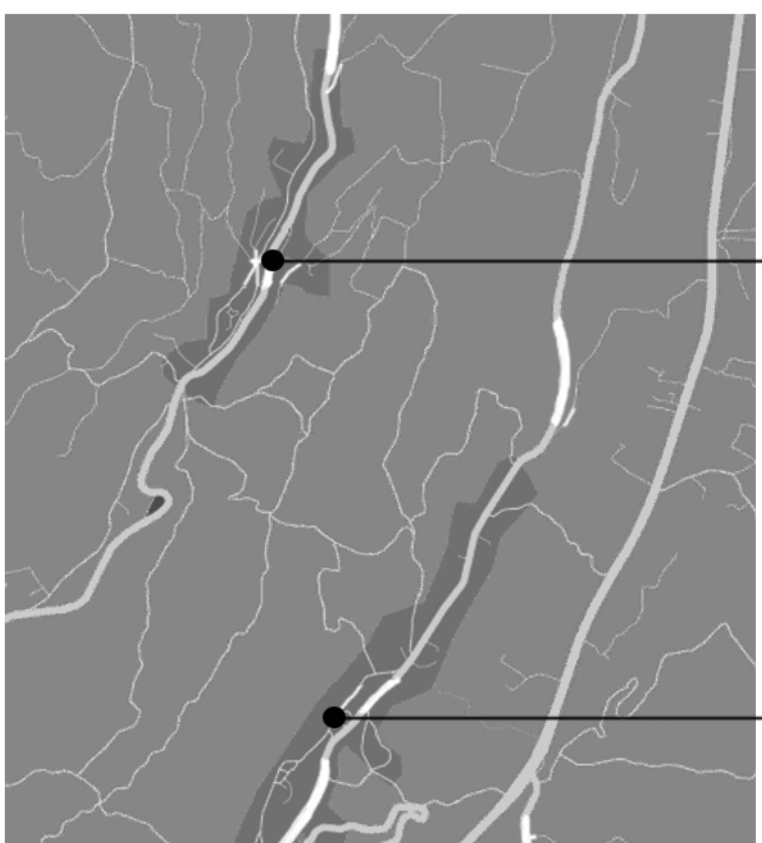

Τ.Ε.Ι.

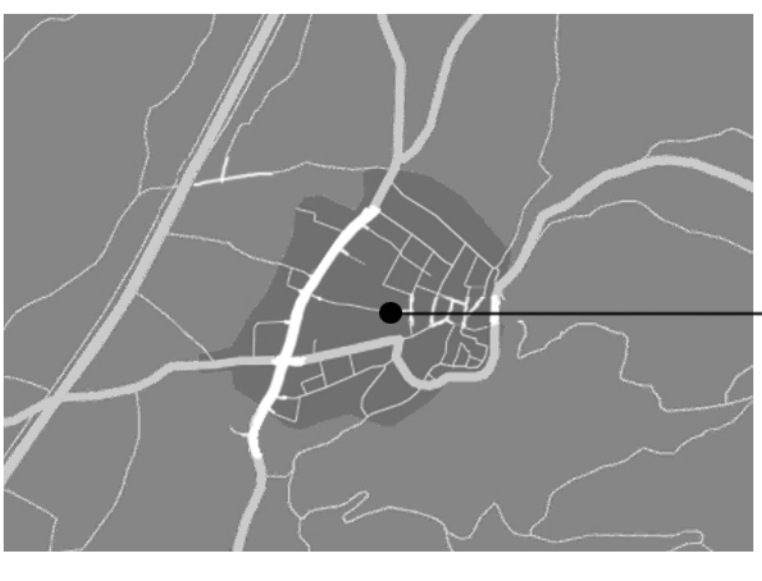
Πανεπιστήμιο

ΠΑΓΝΗ

Βούτες

Σταυράκια

Βενεράτο

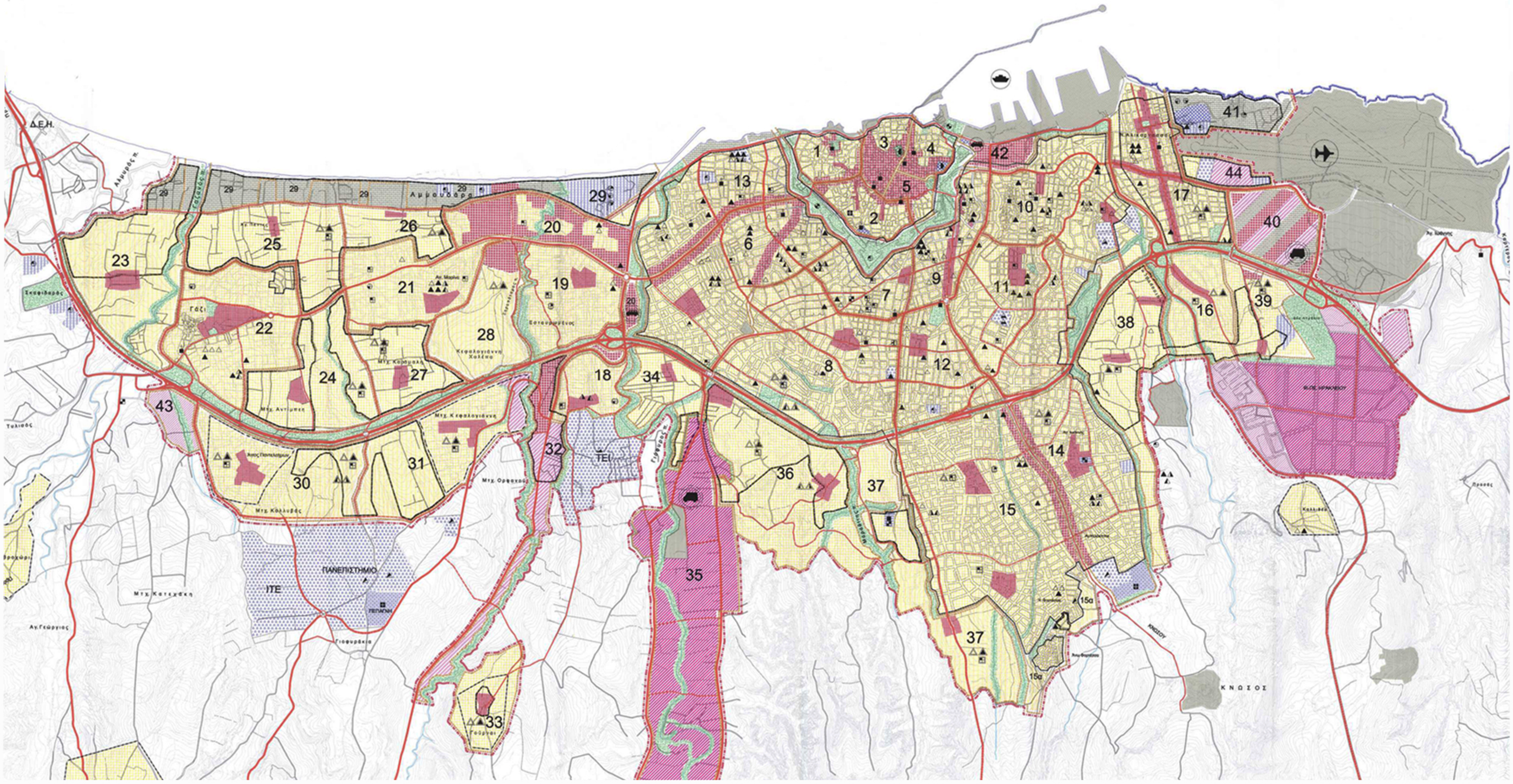
Αγ. Βαρβάρα

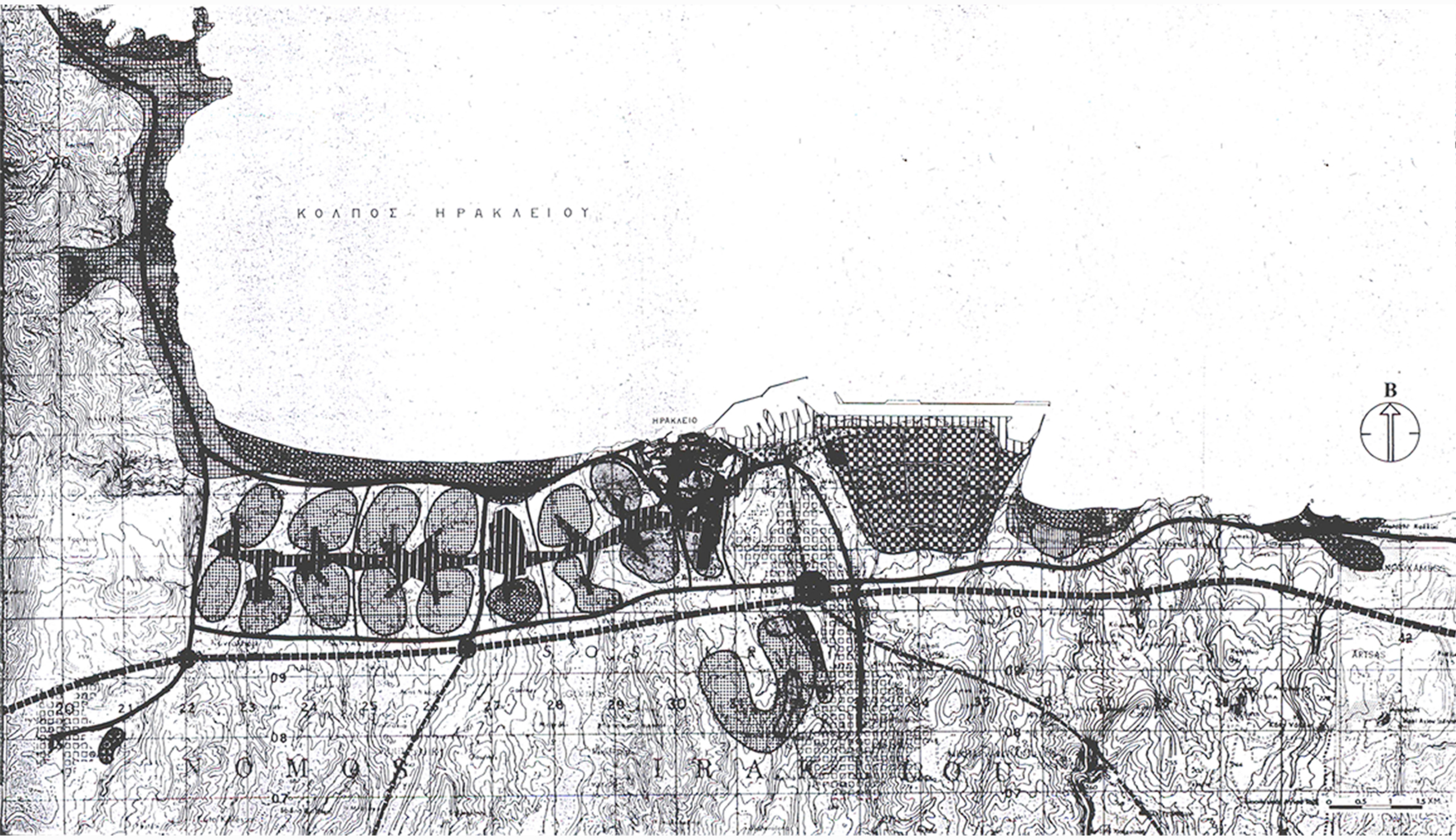
Μοίρες

Τυμπάκι

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (1999)

Ρυθμιστικό Σχέδιο του Αριστομένη Προβελέγγιου(1967)

IV

η περιοχή μελέτης

όψη από τη Χαλέπα προς την πόλη

καλλιέργειες Ξηροποτάμου

σκουπιδότοπος Κεφαλογίαννη

Αγία Μαρίνα

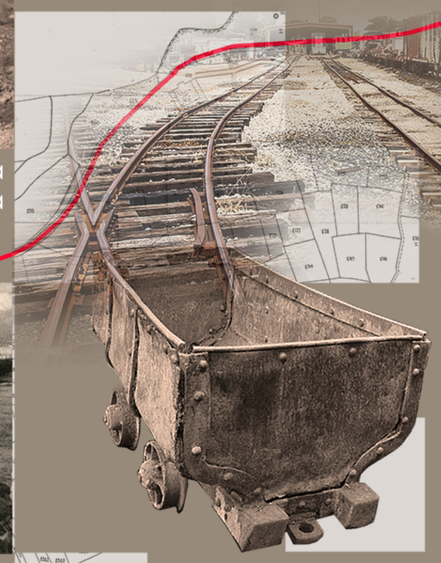

το Γάζι από τη Χαλέπα

η Αμμουδάρα από τη Χαλέπα

το τραινάκι του λατομείου

ανατολική είσοδος στη Χαλέπα

φρύγανα

καμίνι

περιμετρικές καλλιέργειες

όψη προς το ΒΟΑΚ

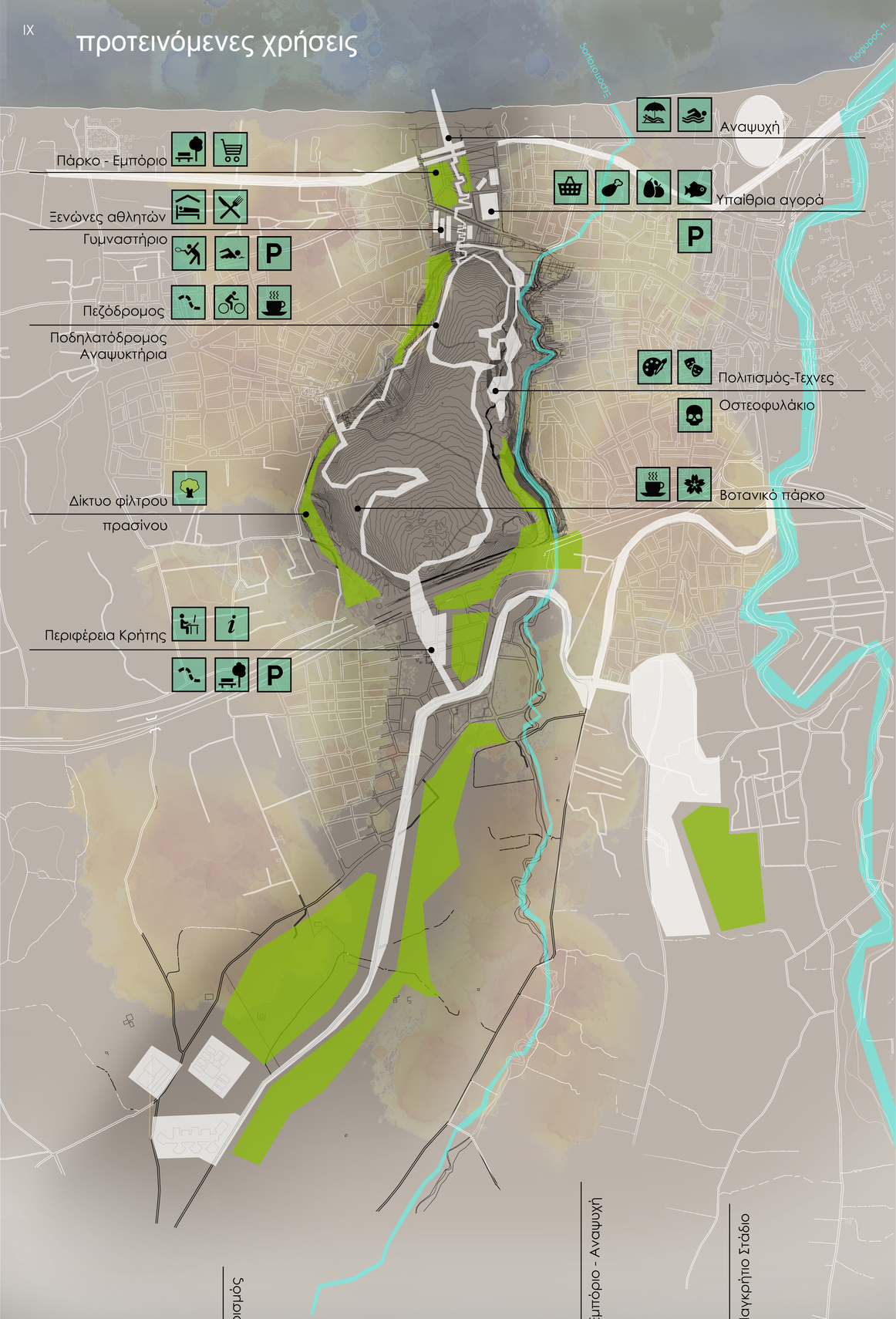

βραχώδες τοπίο

μέτρα

0 200 400 800 1600

προτεινόμενες χρήσεις

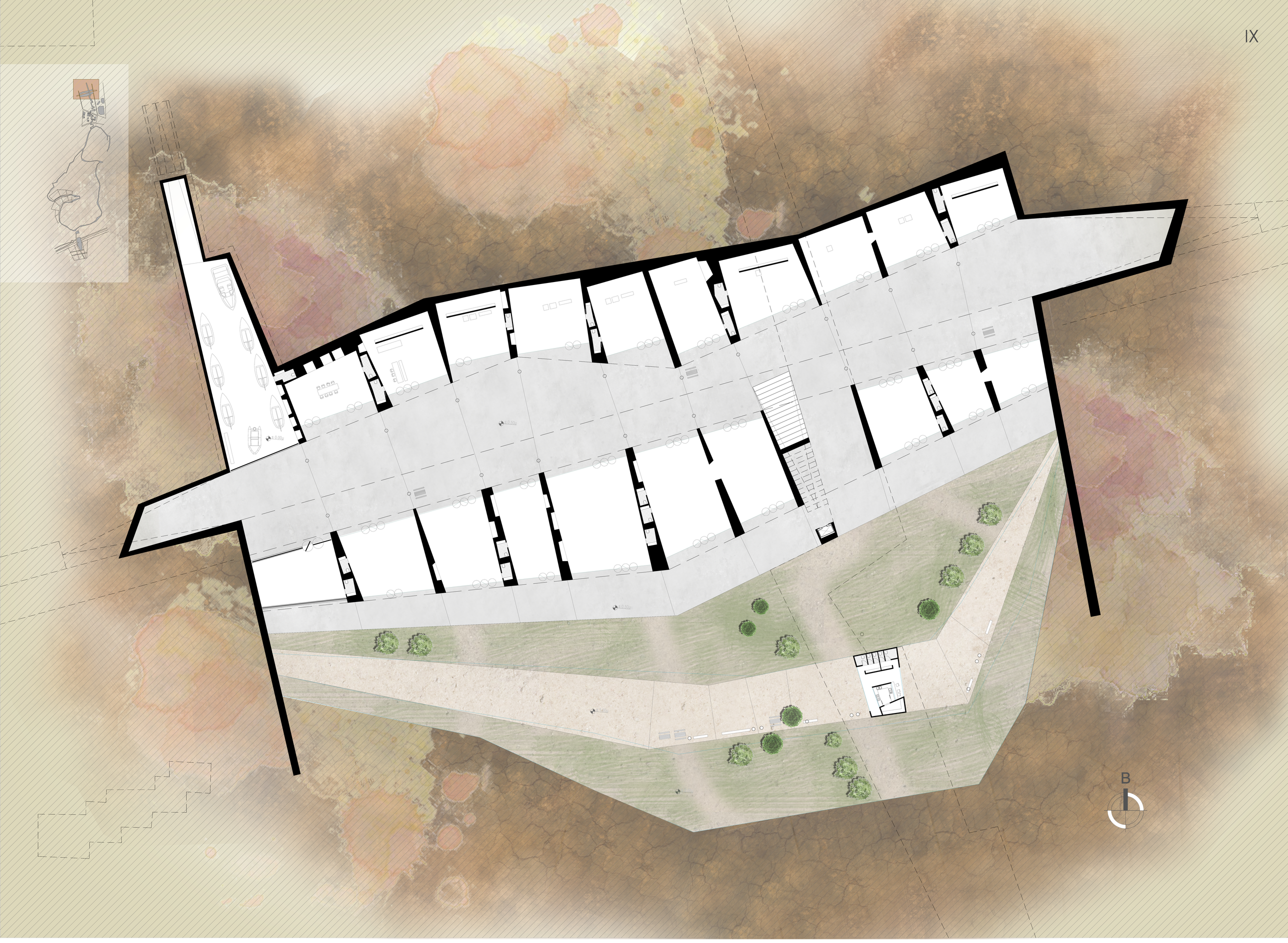

υφιστάμενες χρήσεις

B

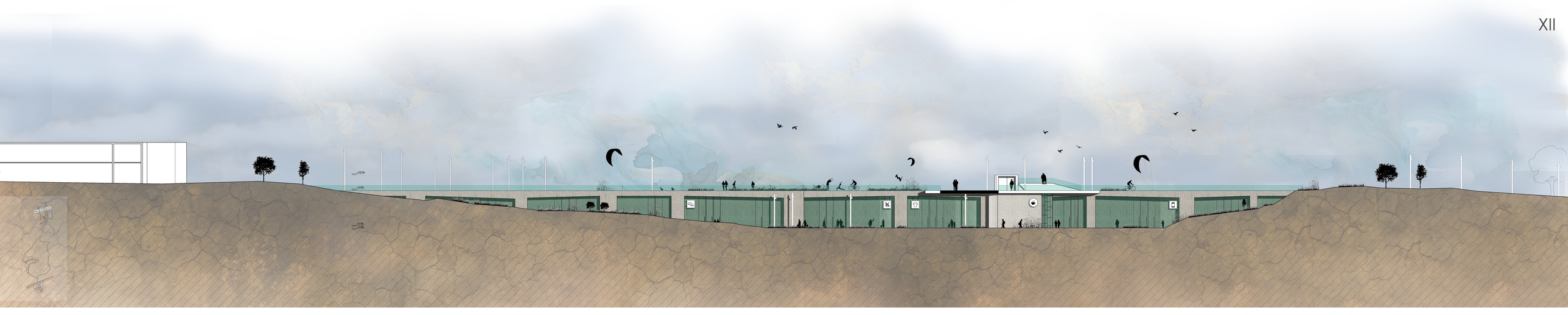
0 50 100 200 m

η Χαλέπα από ψηλά| κλίμακα 1/2000

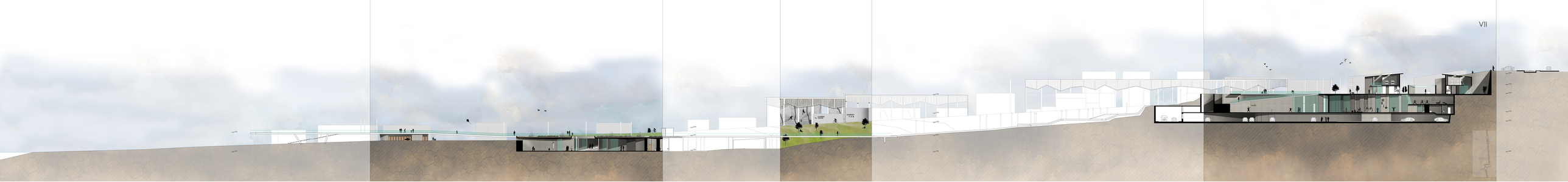
0 5 10 20 m

κάτοψη μαγαζιών παραλίας| κλίμακα 1/250

0 5 10 20 m

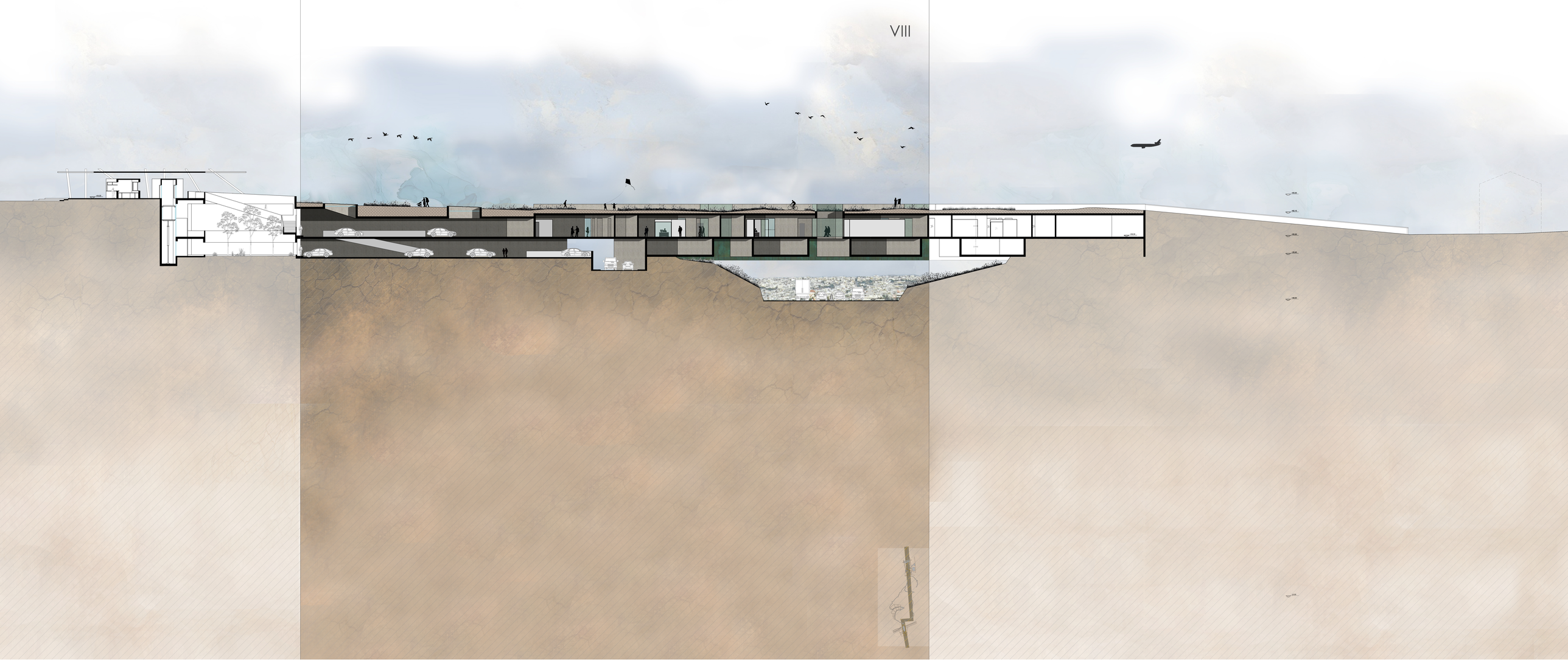
όψη μαγαζιών παραλίας| κλίμακα 1/200

0 5 10 20 m

διαμήκης τομή παραλίας| κλίμακα 1/200

διαμήκης τομή ξενώνων-γυμναστηρίου| κλίμακα 1/200

0 5 10 20 m

τομή διαμήκης περιφέρειας| κλίμακα 1/200

κάτοψη υπαίθριας αγοράς| κλίμακα 1/500

ξενώνας
4 αθλητών

κλίμακα 1/50

γενική διάταξη ξενώνων| κλίμακα 1/250

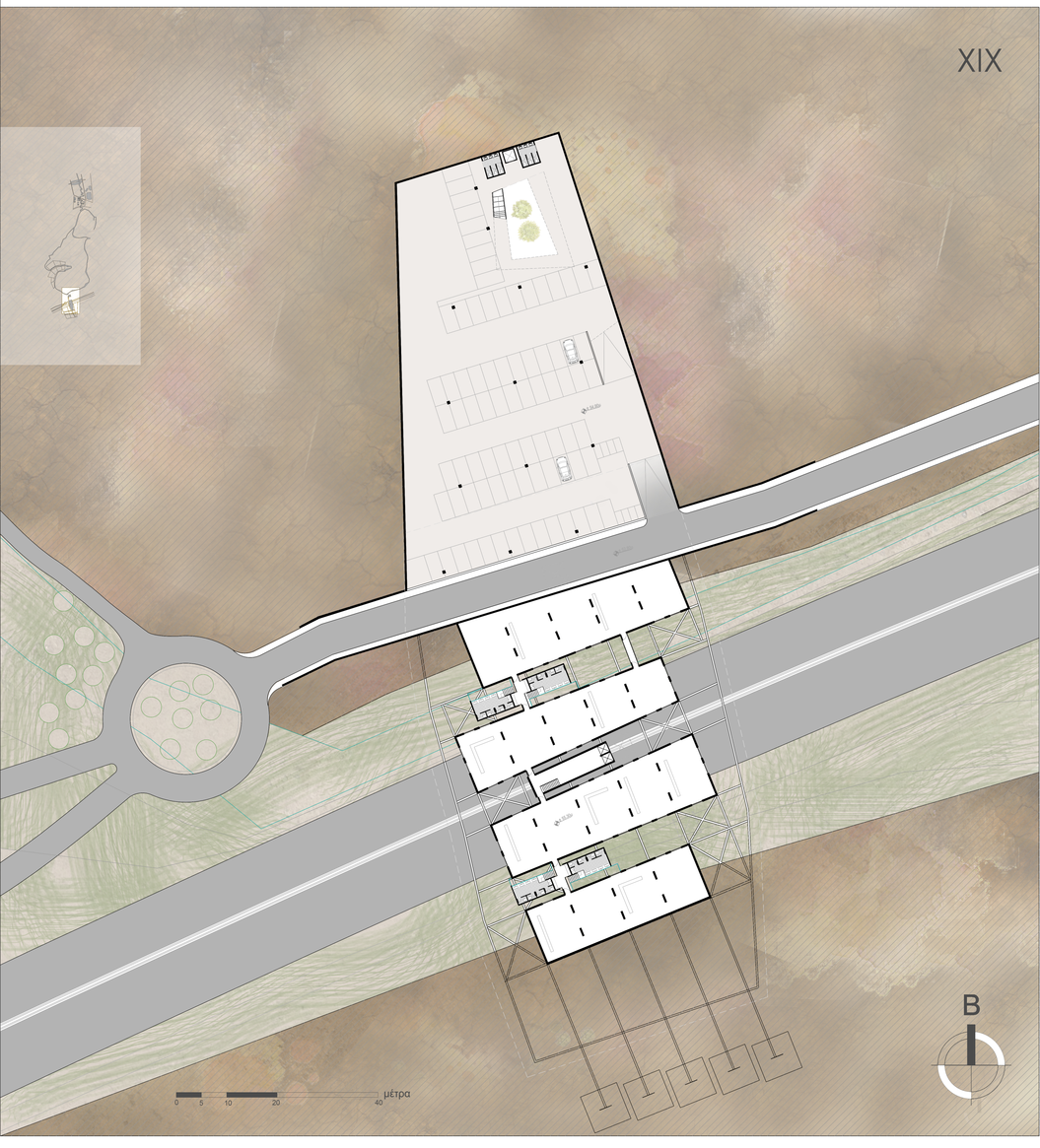

0 5 10 20 m

κάτοψη χώρου γυμναστηρίου| κλίμακα 1/200

κάτοψη χώρου στάθμευσης ξενώνων| κλίμακα 1/500

κάτοψη χώρου στάθμευσης περιφέρειας| κλίμακα 1/500

κάτοψη υφιστάμενων περιφέρειας| κλίμακα 1/200

0 5 10 20 m

κατασκευαστική λεπτομέρεια | κλίμακα1/50

Χώμα

υπολυόνων

τσιμεντοσανίδα

σκυρόδεμα

δοκός χάλυβα Η

στραντζαριστή λαμαρίνα

οξειδωμένος σχεδιαστικός

σκελετός πλάκας μηχανοδόμου

δάπεδο μηχανοδόμου

σκελετός πλάκας γραφείων

συνδέσεις σκελετού μηχανοδόμου με σκελετό πλάκας γραφείων

δάπεδο γραφείων

σκελετός πλάκας δώματος

συνδέσεις σκελετού γραφείων με σκελετό πλάκας δώματος

φέρων οργανισμός σε έκρηξη

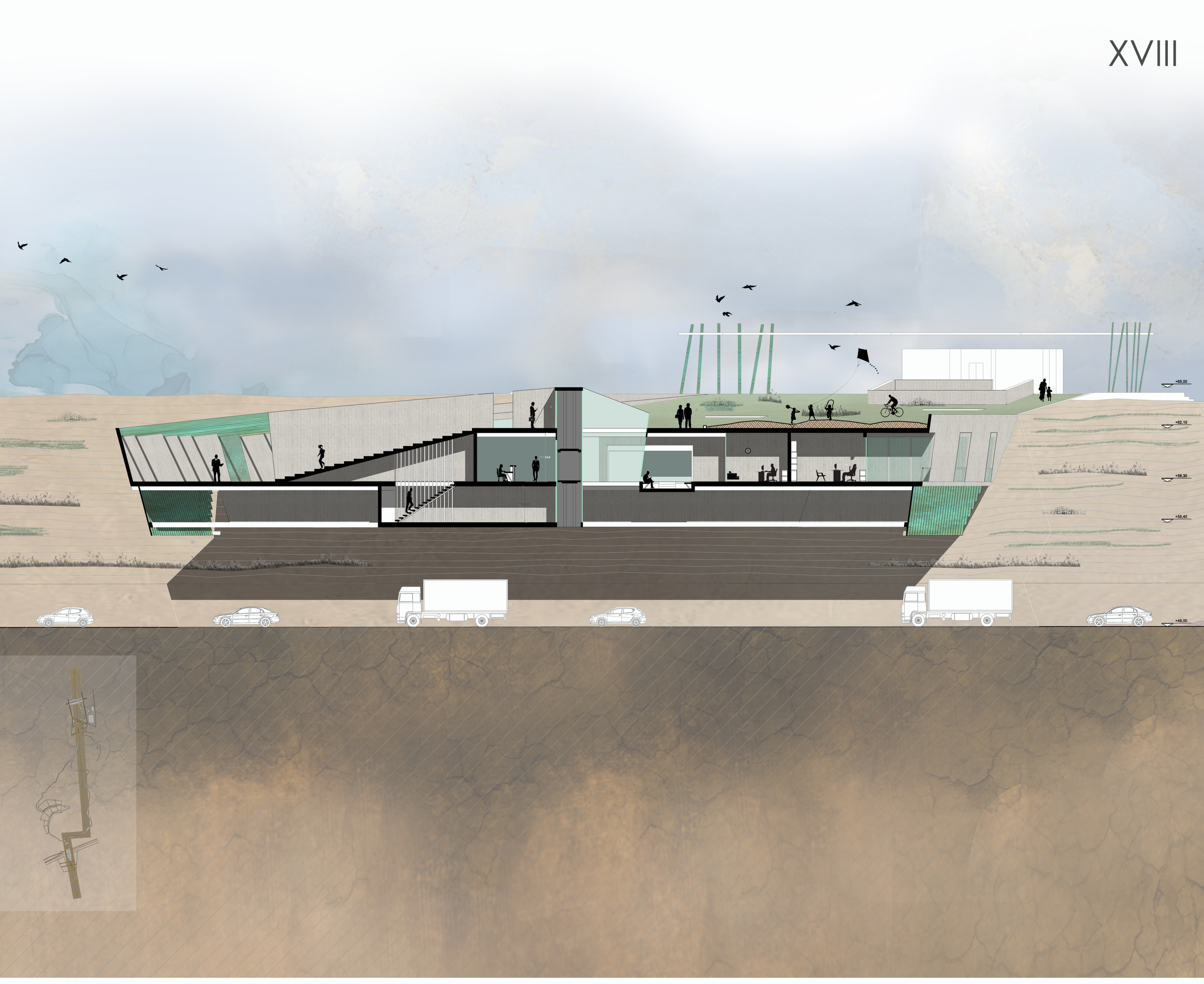
φωτοβολταϊκή απεικόνιση

φωτοβολταϊκή απεικόνιση

φωτοβολταϊκή απεικόνιση

Β

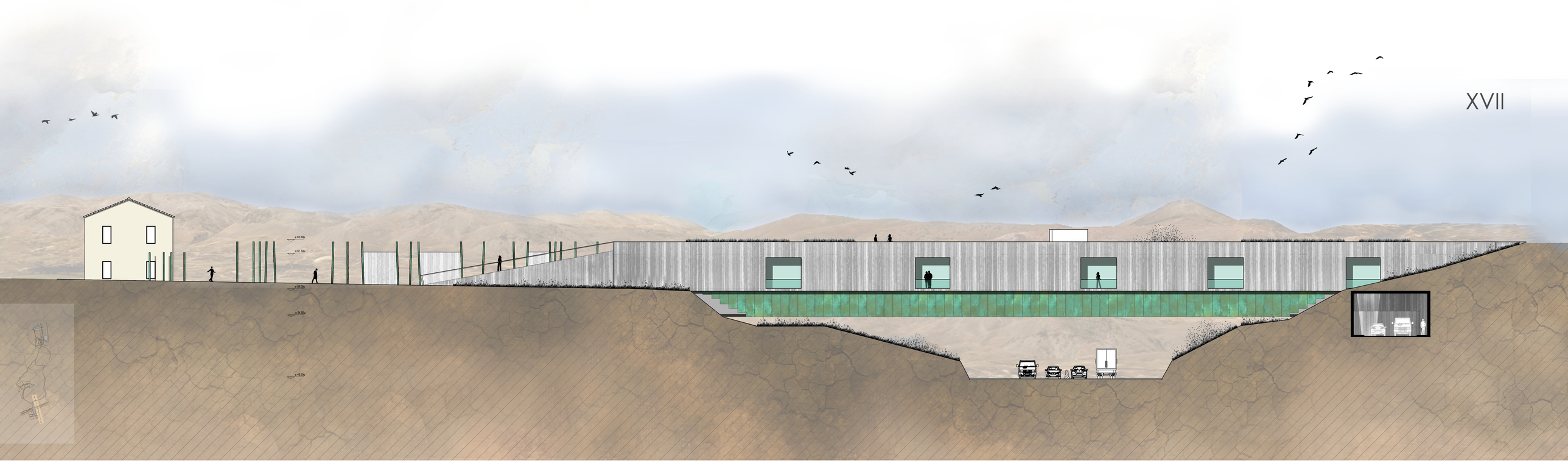
ΧΥ

0 5 10 20 m

εγκάρσια τομή περιφέρειας| κλίμακα 1/200

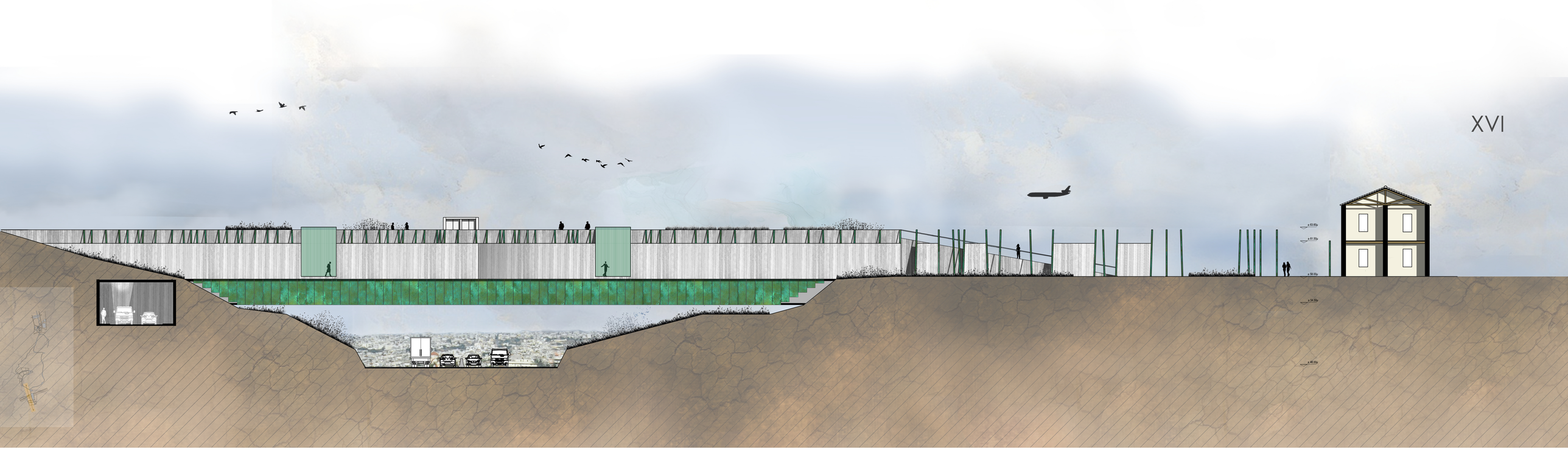
XVII

0 5 10 20 m

όψη περιφέρειας από το Λασίθι| κλίμακα 1/200

XVI

0 5 10 20 m

όψη περιφέρειας από τα Χανιά| κλίμακα 1/200

B

0 5 10 20 40 μέτρα

περιβάλλων χώρος Περιφέρειας| κλίμακα 1/500